
RDM aan de 5 universiteiten: stand van zaken

VLIR WG RDM & Open Science

VCWI Ontmoetingsdag 12-10-2018

Research Data Management?

---

*“[...] the compilation of many small practices that make your data **easier to understand, less likely to be lost, and more likely to be usable** during a project or ten years later.”*

(Briney 2015)

PUBLICATIONS AND DATA

Data verwaarloosd in traditioneel model van wetenschappelijke communicatie:

- beperkte verifieerbaarheid van onderzoek
- gemiste opportuniteiten voor hergebruik

ALLEA gedragscode voor WI

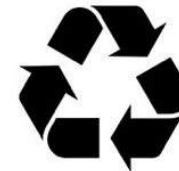
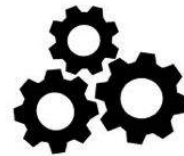
RDM-verwachtingen voor onderzoekers & hun instellingen

1. Veilige **bewaring** van onderzoeksdata **gedurende een redelijke periode**
2. Toegang tot data: **zo open als mogelijk, zo gesloten als noodzakelijk** + in lijn met **FAIR principes**
3. **Transparantie** over toegang tot en gebruik van onderzoeksdata
4. Erkenning van onderzoeksdata als **legitieme en citeerbare producten van onderzoek**
5. Billijke en redelijke bepalingen m.b.t. gebruik, eigendom en IER-bescherming van onderzoeksresultaten in contracten

It should be possible for others to discover your data. Rich metadata should be available online in a searchable resource, and the data should be assigned a persistent identifier.

Data and metadata should conform to recognized formats and standards to allow them to be combined & exchanged.

Findable   **A**ccessible   **I**nteroperable   **R**eusable

It should be possible for humans and machines to gain access to your data, under specific conditions or restrictions where appropriate. FAIR does not mean that data need to be open! There should be metadata, even if the data aren't accessible.

Lots of documentation is needed to support data interpretation and reuse. The data should conform to community norms and be clearly licensed so others know what kinds of reuse are permitted.

RDM in de Vlaamse universiteiten

Toestand in 2016 ?

Bevraging VLIR WG naar RDM-praktijken

- Weinig garanties op langdurige bewaring na afloop onderzoek
  - Weinig delen van data (vnl. selectief)
  - Weinig garanties op FAIR data
-

RDM vergt nodige ondersteuning

“Delivering effective institutional support for research data management (RDM) is a challenge for any HE institution, regardless of size or research intensity. Typically, support should include both **technical and human infrastructure**, with ownership of individual service elements distributed across the institution.”
([Rans & Whyte 2017](#))

Figure 1. DCC Research Data Service Model

—

Huidige stand van zaken?

Evaluatie a.d.h.v. LEARN KPI's

- [LEARN](#): Europees gefinancierd project om onderzoeksinstituten te ondersteunen bij implementatie van RDM
  - Set van indicatoren:
    1. hoe goed is instelling voorbereid op RDM?
    2. in hoeverre wordt institutioneel RDM-beleid geïmplementeerd?
-

1. Voorbereiding op RDM

KPI	KULeuven	UAntwerpen	UGent	UHasselt	VUB
Institutioneel RDM-beleid	Green	Green	Green	Green	Green
RDM stuurgroep	Green	Green	Green	Green	Orange
Nieuwe RDM-diensten (> 1)	Green	Green	Green	Orange	Green
Staf betrokken bij RDM (> 2 VTE)	Green	Orange	Green	Orange	Green
Functieprofielen gewijd aan RDM (> 1)	Orange	Orange	Green	Orange	Green
RDM informatiepunt	Green	Orange	Orange	Orange	Orange
RDM trainingssessies (> 5/jaar)	Green	Orange	Orange	Orange	Orange

A. Beleid & strategie

Structuren voor ontwikkeling RDM-beleid & -strategie

	Centrale RDM stuur- of werkgroep	Centrale RDM projectgroep(en)	Disciplines
KU Leuven	Onderzoekscoördinatie, Bibliotheek, ICT (centraal & decentraal) Juridische dienst Tech Transfer Office Clinical Trial Center groepsvoorzitters	WG Beleid WG Advies & Ondersteuning WG Infrastructuur UB RDM-Expertisenetwerk Onderzoekscoördinatie - review & funder guidance	
UAntwerpen	Centrale diensten (Onderzoek, ICT, Bibliotheek, Archief,...)		
UGent	Onderzoeksdirecteur + centrale diensten (Onderzoekscoördinatie, Bibliotheek, ICT, TT) + faculteiten	RDM Taskforce (subgroep van RDM WG)	WG in bepaalde faculteiten
UHasselt	Centrale diensten (Onderzoek, ICT, Bibliotheek, Informatieveiligheid, ...)	Technische werkgroep RDM	4 disciplinaire WG'en

A. Beleid & strategie

Institutioneel RDM-beleid & -strategie

	RDM-beleid met algemene principes voor de omgang met onderzoeksdata	Strategie voor uitbouwen institutionele RDM-dienstverlening ter implementatie van beleid
KU Leuven	JA	RDM roadmap (op basis van DCC's RISE Framework), uitrol in voorbereiding
UAntwerpen	JA	RDM roadmap in voorbereiding
UGent	JA	RDM roadmap (op basis van DCC's RISE Framework), graduele uitvoering bezig
UHasselt	JA	RDM roadmap (op basis van DCC's, RISE Framework), in uitvoering
VUB	JA	RDM roadmap in voorbereiding

B. Nieuwe RDM-diensten

Niet gebonden aan specifieke fase in data lifecycle: **info & advies**

	RDM-webpagina's met generieke info	RDM-contactpunt
KU Leuven	JA	Centraal contactpunt (netwerk van data-experten en Onderzoekscoördinatie liaison)
UAntwerpen	JA	Individuele contactpersonen (voorlopig)
UGent	JA (momenteel in revisie)	Individuele contactpersonen (voorlopig)
UHasselt	JA	Centraal contactpunt (aanwerving 1,5 FTE nov-dec 2018)
VUB	Gepland (eind oktober)	Individuele contactpersonen

B. Nieuwe RDM-diensten

Niet gebonden aan specifieke fase in data lifecycle: **training & infosessies**

	RDM Training
KU Leuven	Structureel aanbod van > 5 trainingssessies per jaar: <ul style="list-style-type: none"> • RDM workshops voor doctorandi • DMP workshops voor onderzoekers ifv financier
UAntwerpen	Basistraining voor doctorandi RDM infosessies
UGent	Introductie-workshops voor doctorandi (DMP) infosessies voor onderzoekers (al dan niet ifv financier)
UHasselt	RDM infosessies ifv financieringsoproepen
VUB	RDM infosessies

B. Nieuwe RDM-diensten

Ter ondersteuning van **data management planning**

	Planning tool met DMP templates & guidance	DMP review (vergt aanzienlijke inspanning!)
KU Leuven	Eigen instantie DMPonline	Op aanvraag
UAntwerpen	Gezamenlijke DMPonline.be tool	Systematisch (vragenlijst FWO-projecten, sommige BOF-projecten) + op aanvraag
UGent	Gezamenlijke DMPonline.be tool (coordinator DMPbelgium consortium)	Op aanvraag (vnl. externe financiers, FPPW)
UHasselt	Gezamenlijke DMPonline.be tool	Op aanvraag (vnl. externe financiers)
VUB	Gezamenlijke DMPonline.be tool	Op aanvraag (vnl. externe financiers)

B. Nieuwe RDM-diensten

Ter ondersteuning van **Active Data Management** en **Longer-Term Data Stewardship**

Active Data Management (“levende” data, in actief gebruik tijdens onderzoek)	Longer-Term Data Stewardship (langdurige bewaring en beschikbaarstelling van finale data uit afgewerkt onderzoek)
<ul style="list-style-type: none"> ● (Nog) geen nieuwe diensten/infrastructuur ● Wel overal bestaande infrastructuur (active storage faciliteiten)	<ul style="list-style-type: none"> ● (Nog) geen nieuwe diensten/infrastructuur voor*<ul style="list-style-type: none"> ○ Preservation ○ Access & publishing ○ Discovery (wel plannen voor online data registers) ● Bestaande infrastructuur:<ul style="list-style-type: none"> ○ KU Leuven: LIBIS voor preservatie op projectmatige basis

* onderzoekers dus vooral aangewezen op externe data repositories (mogelijks niet geschikt voor elk project/elk datatype?)

C. Ondersteunend personeel

Personeel betrokken bij RDM	Nieuwe RDM-functieprofielen gecreëerd
<ul style="list-style-type: none"> ● > 2 VTE: momenteel bij KU Leuven, UGent en VUB ● Wel overal stijgende vraag naar informatie, advies & training<ul style="list-style-type: none"> ○ o.a. door RDM-vereisten financiers & tijdschriften ○ vragen worden ook complexer (bv. ethische & juridische aspecten)	<ul style="list-style-type: none"> ● > 1: momenteel enkel in UGent en VUB<ul style="list-style-type: none"> ○ RDM-ondersteuning dus vaak bovenop andere taken ● Nieuwe functies voor RDM-ondersteuning gepland<ul style="list-style-type: none"> ○ KU Leuven (1,5 VTE) ○ UAntwerpen (5 VTE) ○ UGent (6 VTE) ○ UHasselt (1,5 VTE)

2. Implementatie institutioneel RDM-beleid?

Nog niet duidelijk

Moeilijker/minder zinvol te meten zonder vervolledigen institutionele voorbereiding op RDM, bv.:

- Zonder institutioneel dataregister => weinig zicht op lokale dataproductie (en dus aandeel open & FAIR data)
  - Zonder structureel trainingsaanbod & voldoende support staff => weinig zicht op betrokkenheid verschillende disciplines & carrièrefasen
-

Uitdagingen

---

3 grote obstakels

1. Infrastructuur en diensten voor duurzame toegang tot data (incl. 'restricted access' data)
  2. Voldoende personeel voor professionele ondersteuning (generiek, maar ook domein-specifiek)
  3. Sensibilisering van onderzoekers
-

1, 2: extra middelen voorhanden?

- VLIR maakte recent RDM-begroting over aan Vlaamse overheid
  - Sommige universiteiten beslisten reeds te investeren in extra personeel
  - MAAR:
    - 1: Wat doen we (best) zelf, wat samen (en op welk niveau: VL, België...)?
    - 2: Personeel voor RDM-ondersteuning moet ook opgeleid worden
    - Momenteel geen voor de hand liggend Vlaams/Belgisch RDM expertisecentrum (zoals DANS, Jisc, DCC enz.) om een en ander te professionaliseren & coördineren
-

Cultuuromslag bij onderzoekers

- Hoe zowel senior als junior onderzoekers bereiken en betrekken? Via welke kanalen best promoten?
  - Welke rewards & incentives? RDM kost tijd & moeite, en voordelen zijn niet altijd onmiddellijk zichtbaar
  - (Welke) rol voor VCWI en/of andere actoren?
-

VLIR Werkgroep RDM & Open Science

Marianne De Voecht (UAntwerpen)

Ulrike Kenens (KU Leuven)

Myriam Mertens (UGent)

Sadia Vancauwenbergh (UHasselt)

Kyle Van Gaeveren (VUB)

Hannelore Vanhaverbeke (KU Leuven)

Image credits

- [Slide 3]: '[RDM: An Overview](#)' by Research Support Team, IT Services (University of Oxford), licensed under [CC-BY-NC-SA 4.0](#)
- [Slide 4]: '[Publications and Data](#)' by Auke Herrema, licensed under [CC-BY 4.0](#)
- [Slide 5]: '[The European Code of Conduct for Research Integrity. Revised Edition](#)' by ALLEA – All European Academies, redistribution permitted for educational, scientific and private purposes if the source is quoted.
- [Slide 6]: '[FAIR data principles](#)' by Sangya Pundir, licensed under [CC-BY-SA 4.0](#)
- [Slide 9]: From '[Using RISE, the Research Infrastructure Self-Evaluation Framework](#)' v 1.1 by J. Rans & A. Whyte, licensed under [CC-BY 4.0](#)